

Valmiuslain käyttöönottoon liittyvät vaikutukset kaupungin toimintaan, yhteistoimintamenettelyn käynnistäminen

YT § 13

- Selostus:** COVID-19 epidemia tilanteesta johtuen hallitus on 16.3.2020 todennut poikkeusolojen olevan olemassa sekä esittänyt valmiuslain käyttöön ottamisesta (valmiuslaki on otettu käyttöön) ja antanut sen nojalla seuraavat määräykset:
- Suljetaan valtion ja kuntien museot, teatterit, Kansallisooppera, kulttuuritalot, kirjastot, kirjastoautot, Kansallisarkiston asiakas- ja tutkijasalipalvelut, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat, kerhotilat, järjestöjen kokoontumistilat, vanhusten päivätoiminta, kuntouttava työtoiminta ja työkeskukset.
 - Koulujen, oppilaitosten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen sekä kansalaisopistojen ja muun vapaan sivistystyön tilat suljetaan ja lähiopetus niissä keskeytetään lukuunottamatta koulussa järjestettävää esiopetusta sekä perusopetuksen 1-3 luokkien lähiopetusta niiden vanhempien lapsille, jotka työskentelevät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Lisäksi poikkeuksena järjestetään erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden lähiopetus sitä tarvitseville, kuitenkin niin että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelevät näin.
 - Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ja niiden yhteydessä järjestettävä esiopetus pidetään toistaiseksi toiminnassa. Näin turvataan yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten alojen henkilöstön lasten pääsy varhaiskasvatukseen ja mahdollistetaan vanhemmille työssäkäynti. Valtioneuvosto linjaa, että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelevät näin.

Koronapandemian vuoksi on jo jouduttu sulkemaan ja joudutaan jatkossakin todennäköisesti sulkemaan kaupungin joitakin toimintoja ja yksiköjä sekä vähentämään palvelutarjontaa. Tästä johtuen esitetään, että käynnistetään tuotannollisista syistä johtuvat kaupungin koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintamenettelyt, joissa neuvotellaan lähtökohtaisesti suljettujen toimintojen henkilöstön mahdollisista lomautuksista tai osa-aikaistamisesta. Neuvottelut eivät johda irtisanomisiin.

Työnantaja on informoinut yhteistoimintamenettelyn valmistelun käynnistämisestä ja perusteista pääsopijajärjestöjen edustajia 19.3.2020 pidetyssä tilaisuudessa. Muistio tilaisuudesta esitellään kokouksessa.

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa

(449/2007) annetun lain 4 §:n 4-kohdan mukaan työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista. Yt-lain 5 §:n 1 momentin mukaan ennen kuin työnantaja ratkaisee 4 §:ssä tarkoitetun asian, hänen on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Neuvottelut on aloitettava niin ajoissa kuin mahdollista.

Kunnallisesta yhteistoiminnasta annetun lain 15 §:n mukaan, jos kunnan viraston, laitoksen tai muun toimintayksikön toiminnan vaarantuminen tai muut erittäin painavat syyt, joita ei ole voinut ennakolta tietää, ovat yhteistoimintamenettelyn esteenä, voidaan 4 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdassa sekä 7 §:ssä tarkoitetussa asiassa tehdä päätös ilman edeltävää yhteistoimintamenettelyä.

Työnantajan lähtökohtana on, että kunnallisen yhteistoimintalain 15 §:lä tulisi sovellettavaksi COVID-19 tilanteen aiheuttaman poikkeusolon vuoksi sekä eritoten valtioneuvoston päätöksen perusteella suljettujen työyksiköiden henkilöstön osalta.

Työnantajan lähtökohtana on, että kunnallisen yhteistoimintalain 15 §:ää voitaisiin tässä tilanteessa soveltaa. Näin ollen lomautuksia koskevat päätökset, mikäli niihin nopeasti joudutaan, voitaisiin tehdä tässä poikkeuksellisessa tilanteessa heti yhteistyötoimikunnan ja kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen eritoten valtioneuvoston päätöksen perusteella suljettujen työyksiköiden henkilöstön osalta.

Tämän ohella yhteistoimintamenettelyssä tulee arvioitavaksi muut tuotannolliset syyt, mitkä aiheutuvat COVID-19 tilanteesta ja valtioneuvoston päätösten/linjausten johdosta, kunnalliseen palvelutuotantoon. Näiden osalta lähtökohtaisesti neuvotellaan työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) säädetyn lain 4 §:n mukaisesti.

(Valmistelu: henkilöstöpäällikkö Susanna Laine, puh. 044-417 4060)
(Valmistelu: hallintojohtaja-kaupunginlakimies Aki Rasimus, puh. 044-4174041)

Henkilöstöpäällikön esitys:

Yhteistyötoimikunta merkitsee asian tiedoksi.

Käsittely: Tuukka Suomalainen poistui esteellisenä kokouksesta. (hallintolaki 28 § 1 mom 5 kohta)

Päätös: Yhteistyötoimikunta merkitsi asian tiedoksi.

Jäsen Petri Lajunen JUKO ry ja Ilkka Kemppainen JHL ry jättivät pöytäkirjaan eriävän mielipiteen; ei hyväksy kunnallisen yhteistoimintalain 15§ soveltamista tässä tilanteessa. "muut erittäin painavat syyt joita ei ole voinut ennakolta tietää" ei ole peruste pykälän soveltamiselle. Yt-menettelyä pitää edelleen soveltaa lomautustilanteissa.

Tämän pykälän osalta pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa

Toimenpiteet: Kaupunginhallitus